

-ร่าง-
กฎกระทรวงว่าด้วย
การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้ให้ใช้กฎกระทรวงนี้แทน

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“จัดตั้ง” หมายความว่า การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“ยุบ” หมายความว่า การยุบชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“รวม” หมายความว่า การนำนักเรียนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน

“เลิก” หมายความว่า การเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษาหลัก” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการนำนักเรียนจากสถานศึกษาอื่นมาเรียนรวม

“สถานศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษบางประการ ได้แก่

- (๑) สถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศเฉพาะด้าน
- (๒) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในเชิงทดลอง วิจัยและพัฒนา
- (๓) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
- (๔) สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสถานศึกษาตัวอย่างหรือต้นแบบสำหรับการจัดการศึกษา
- (๕) สถานศึกษาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรืออยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์หรือจัดตั้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ

“พื้นที่พิเศษ” หมายความว่า ในท้องที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่น หรือในท้องที่ที่มีความจำเป็นพิเศษ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษาตั้งอยู่

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่

หมวด ๑
การจัดตั้งสถานศึกษา

ข้อ ๓ การจัดตั้งสถานศึกษาให้สำนักงานพิจารณาจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษาอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นในชุมชน

(ก) ระดับประถมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ไม่น้อยกว่า ๒๕ คน หรือมีนักเรียนทุกชั้นเรียนรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๒๐ คน ถ้ามีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ไม่ถึง ๒๕ คน แต่มากกว่า ๑๐ คน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

(ข) ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แล้วแต่กรณีไม่น้อยกว่า ๘๐ คน หรือมีนักเรียนทุกชั้นเรียนรวมกันไม่น้อยกว่า ๔๘๐ คน ถ้ามีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แล้วแต่กรณีไม่ถึง ๘๐ คน แต่มากกว่า ๔๐ คน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

(๒) สถานที่ที่จะจัดตั้งสถานศึกษาต้องเป็นที่ดินที่มีหลักฐานอนุญาตให้ใช้ ตามประเภทของที่ดินอย่างถูกต้อง จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ ไร่

(๓) งบประมาณ

(๔) บุคลากร

(๕) การคาดคะเนประชากรวัยเรียนไม่น้อยกว่า ๓ ปีการศึกษาถัดไป

(๖) กรณีสถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากสถานศึกษาประเภทเดียวกัน ที่ตั้งอยู่เดิมไม่น้อยกว่า ๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางคมนาคม

ข้อ ๔ เมื่อสำนักงานจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษา ตามข้อ ๓ แล้ว ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสถานศึกษา

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสถานศึกษาแล้ว ให้สำนักงานประกาศจัดตั้งสถานศึกษา ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงปิดประกาศจัดตั้งสถานศึกษาไว้ในที่เปิดเผย สำนักงาน พร้อมรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ การจัดตั้งสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ หากไม่สามารถดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) (๒) (๕) และ (๖) ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการพิจารณาความเห็นชอบ เพื่อเสนอขออนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนจัดตั้งสถานศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึงงบประมาณ ประสิทธิภาพ และคุณภาพการจัดการศึกษา

ข้อ ๖ กรณีการจัดตั้งสถานศึกษาพิเศษ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

หมวด ๒
การยุบชั้นเรียน

ข้อ ๗ การยุบชั้นเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กรณีดังนี้

(๑) ในระดับประถมศึกษา ให้พิจารณาจากสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนเข้าเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ น้อยกว่า ๑๐ คนติดต่อกันอย่างน้อย ๒ ปีการศึกษา

(๒) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้พิจารณาจากสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนเข้าเรียน
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ น้อยกว่า ๑๐ คนติดต่อกันอย่างน้อย ๒ ปีการศึกษา

(๓) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้พิจารณาจากสถานศึกษาที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังต่อไปนี้

(ก) มีจำนวนนักเรียนเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ น้อยกว่า ๑๐ คนติดต่อกัน
อย่างน้อย ๒ ปีการศึกษา

(ข) มีจำนวนนักเรียนห้องเรียนละไม่เกิน ๑๐ คน

(ค) มีแผนชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น น้อยกว่า ๓ ห้องเรียน

การยุบชั้นเรียนโดยปกติให้ยุบปีละ ๑ ชั้นเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้นต้นของระดับ เว้นแต่มีเหตุผล
ความจำเป็นอาจยุบปีละเกินกว่า ๑ ชั้นเรียน หรืออาจยุบทั้งระดับ

ข้อ ๘ การยุบชั้นเรียนให้สำนักงานพิจารณาจัดทำแผนการยุบชั้นเรียนอย่างน้อยต้องมี
รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) บุคลากร

(๒) การช่วยเหลือเด็กนักเรียน

ข้อ ๙ เมื่อสำนักงานจัดทำแผนการยุบชั้นเรียน ตามข้อ ๘ แล้ว ให้เสนอคณะกรรมการ
พิจารณาให้ความเห็นชอบการยุบชั้นเรียน

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบการยุบชั้นเรียนแล้ว ให้สำนักงานประกาศยุบชั้นเรียน
ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ และให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงปิดประกาศยุบชั้นเรียนไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน พร้อมรายงาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

หมวด ๓
การรวมสถานศึกษา

ข้อ ๑๐ การรวมสถานศึกษาให้สำนักงานพิจารณาจากสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนรวมกัน
ทุกชั้นเรียนน้อยกว่า ๑๒๐ คน โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดทำแผนการรวมสถานศึกษาอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(ก) บุคลากร

(ข) งบประมาณ

(ค) ทรัพย์สิน

(ง) เอกสารสำคัญ

(จ) การช่วยเหลือเด็กนักเรียน

(๒) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงานดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
การรวมสถานศึกษา และให้สำนักงานดำเนินการเลิกสถานศึกษาตามหมวด ๔ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่
คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบการรวมสถานศึกษาแล้ว ให้สำนักงานประกาศรวม
สถานศึกษา ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ และให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ให้ประชาชนทราบโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงปิดประกาศรวมสถานศึกษาไว้ในที่เปิดเผย
ณ สำนักงาน พร้อมรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

ข้อ ๑๒ เมื่อรวมสถานศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษาหลักรับย้ายนักเรียนที่มาเรียนรวม
จากสถานศึกษาอื่นมาเป็นนักเรียนของสถานศึกษาหลัก

ข้อ ๑๓ บรรดาบุคลากร งบประมาณ ทรัพย์สินอันอาจจะโอนย้ายติดตามไปจากสถานศึกษาเดิม
ให้โอนไปอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาหลักหรือสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

การเลิกสถานศึกษา

ข้อ ๑๔ การเลิกสถานศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ กรณีดังนี้

- (๑) กรณีไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน
- (๒) กรณีนักเรียนลดลง จนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้
- (๓) กรณีเป็นสถานศึกษาที่ไปรวมสถานศึกษาหลัก ตามหมวด ๓

ข้อ ๑๕ การเลิกสถานศึกษาตามข้อ ๑๔ (๑) ให้สำนักงานจัดทำแผนการเลิกสถานศึกษา
แล้วนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

แผนการเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) บุคลากร
- (๒) งบประมาณ
- (๓) ทรัพย์สิน
- (๔) เอกสารสำคัญ

ข้อ ๑๖ การเลิกสถานศึกษาตามข้อ ๑๔ (๒) หรือ (๓) ให้สำนักงานดำเนินการดังนี้

(๑) จัดทำแผนการเลิกสถานศึกษาอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (ก) บุคลากร
- (ข) งบประมาณ
- (ค) ทรัพย์สิน
- (ง) เอกสารสำคัญ
- (จ) การช่วยเหลือเด็กนักเรียน

(๒) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๗ เมื่อสำนักงานดำเนินการตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบการเลิกสถานศึกษา

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบการเลิกสถานศึกษาแล้ว ให้สำนักงานประกาศเลิกสถานศึกษาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ และให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงปิดประกาศเลิกสถานศึกษาไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน พร้อมรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๘ เมื่อสำนักงานประกาศเลิกสถานศึกษาแล้ว จัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชีรวมถึงการดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา

ข้อ ๑๙ บรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๐ การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๑ เมื่อเลิกสถานศึกษาสำนักงานจะต้องจัดให้นักเรียนในสถานศึกษาที่ถูกเลิกได้เข้าเรียนทุกคน

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ